

*Praten kan ik niet...
maar communiceren wil ik wel!*

Gewogen keuze
Communicatie Ondersteunende
Hulpmiddelen
RAAK-PRO

Interactief voorlezen met je kind

Tien belangrijke aandachtspunten

Deze tien belangrijke aandachtspunten tijdens het voorlezen zijn gebaseerd op de Tien gouden voorleestips afkomstig uit Taallijn VVE/Z@ppelin Logeerboek. Zie: Stoep, J. (2003) (Red.). *Praten rondom prentenboeken. Verwerkingsuggesties voor ouders, peuterleidsters, kleuterleidsters en anderen bij de prentenboeken in Z@ppelinLogeerboek*. Nijmegen: Expertisecentrum Nederlands.

1. Zorg voor passende boeken en weet wat je leest.

Zorg voor een voorraadje boeken die 'passen' bij uw kind:

- Het boek sluit aan bij de interesses van uw kind, en/of gebeurtenissen in diens leven.
- Het boek heeft een duidelijke en korte verhaallijn.
- Plaatjes en tekst ondersteunen elkaar.
- Het boek nodigt uit tot voorspellen en actief meedoen door uw kind.

Lees de boeken eerst zelf eens door voordat u het voorleest aan uw kind. U bent dan beter voorbereid op woorden die uw kind misschien niet kent. Bekijk ook wat er allemaal gebeurt in de verschillende boeken. Laat uw kind vervolgens zelf kiezen uit welk boek het graag voorgelezen wil worden. Daarmee heeft u de meeste kans op interactie.

2. Maak er een ritueel van.

Kies een vast moment op de dag om samen een boek te lezen, bijvoorbeeld voor het slapen gaan of na het eten. Maak het gezellig door samen met knuffels op de bank of op bed te zitten.

3. Voorlezen en spelen gaan samen.

Maak het verhaal aantrekkelijk en levendig voor uw kind door gebruik te maken van voorwerpen die ook in het boek voorkomen. Bij boeken over dieren kunt u bijvoorbeeld verschillende knuffelbeesten mee laten spelen met het verhaal. Er bestaan ook voorleeskoffers met daarin boeken en bijbehorende materialen, bijvoorbeeld de voorleeskoffer van het Zandkasteel (zoek via www.google.nl op 'voorleeskoffer' en 'Zandkasteel'). Gebruik de materialen tijdens het voorlezen om het verhaal en de woorden te verduidelijken of speel na afloop van het voorlezen samen het verhaal na aan de hand van de materialen.

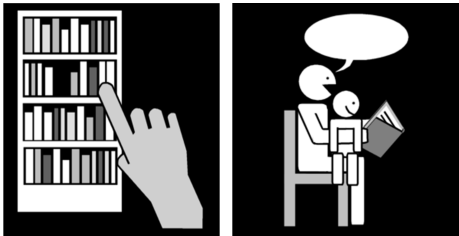

De voorleeskoffer van het Zandkasteel

4. Bekijk samen eerst de kaft en laat het kind voorspellen.

Voordat u begint met voorlezen leest u de titel van het boek voor en bekijkt u samen wat er op de voorkant staat. Probeer samen met uw kind te voorspellen waar het boekje over zou kunnen gaan. Ook tijdens het voorlezen kunt u vragen stellen over het verdere verloop van het verhaal. Wijs daarbij naar de plaatjes in het boek. Na het voorlezen gaan jullie na of de voorspelling klopte.

5. Gebruik Ondersteunde Communicatie en materialen die het boek toegankelijker maken. Gebruik tijdens het voorlezen dezelfde communicatieondersteuning die u ook gebruikt in het voeren van gesprekken. De gebaren, grafische symbolen en andere communicatiemiddelen die u door de dag heen met uw kind gebruikt, kunt u bij uitstek inzetten tijdens het lezen. Uw kind kan bijvoorbeeld meepraten over het verhaal door grafische symbolen/pictogrammen aan te wijzen die passen bij de woorden in het boek. Natuurlijk kunt u hier ook gebruik maken van foto's.

Deze symbolen zijn afkomstig uit het programma Picto-Selector. Dit programma is gratis te downloaden en heeft meerdere pictogrammen sets.

Naast Ondersteunde Communicatie kunt u ook hulpmiddelen gebruiken waardoor uw kind beter met u mee kan lezen. Denk bijvoorbeeld aan een boekensteun (of kookboekstandaard, te verkrijgen bij diverse huishoudwinkels) waarop u het boek plaatst, zodat u beiden handen vrij heeft om illustraties en voorwerpen aan te wijzen en gebaren te maken. Heeft uw kind moeite met het omslaan van de bladzijdes? Dan kunt u wasknijpers aan de verschillende bladzijdes van het boek vastklemmen zodat uw kind beter grip heeft bij het omslaan. Voor het omslaan van de bladzijde kunt u ook een spraakknop gebruiken, met de ingesproken boodschap 'volgende bladzijde' of u spreekt met uw kind een gebaar af voor het omslaan. Zo kan uw kind het tempo van het voorlezen bepalen. Met een aanwijskaart die de symbolen voor 'leuk', 'niet leuk', 'klaar' en 'nog een keer' bevat, kan uw kind duidelijk maken hoe hij het verhaal beleeft.

Interactief voorlezen met grafische symbolen

6. Laat het kind vertellen en ga in op reacties.

Geef uw kind alle gelegenheid om iets te vertellen of aan te wijzen als u het verhaal aan het voorlezen bent. Stel open vragen ('Waarom is Kikker verdrietig?') of laat eens een stilte vallen na een verrassende wending in het verhaal en kijk uw kind vragend aan. Op die manier krijgt uw kind de mogelijkheid om zijn/haar gevoelens en ideeën met u te delen. Ga mee in het verhaal van uw kind door verder te vragen als uw kind iets vertelt of aanwijst. Reageer ook op uitingen die niet direct over het verhaal gaan. Bedenk dat de verhalen van uw kind het doel zijn en het voorleesboek 'slechts' een middel is om die verhalen op gang te brengen.

7. Leg relaties met de eigen ervaringen.

Probeer tijdens of na het voorlezen een relatie te leggen tussen het verhaal en de eigen ervaringen van uw kind. Gaat het boek bijvoorbeeld over de dierentuin, dan kunt u teruggrijpen naar foto's van toen uw kind in de dierentuin was. Praat er samen over.

8. Besteed aandacht aan onbekende woorden.

U kunt onbekende woorden in het verhaal verduidelijken door het woord te omschrijven, een plaatje of voorwerp aan te wijzen, of door een gebaar of pictogram te gebruiken. Doe dit ook wanneer u het verhaal nog een keer voorleest of wanneer u het woord in een andere situatie gebruikt. Op deze manier leert uw kind de betekenis van het woord, ook buiten de context van het boek.

9. Lees het boek vaker voor.

Kinderen vinden het vaak leuk om verhalen meerdere keren te horen. Bovendien gaan ze hierdoor het verhaal steeds beter begrijpen. U kunt variaties aanbrengen in het voorlezen door wel of geen gebruik te maken van materialen, het kind het verloop van het verhaal te laten voorspellen of door na een aantal keer voorlezen het kind het verhaal aan u te laten 'voorlezen' of na te laten spelen. Ook andere boeken binnen hetzelfde thema zijn leuk en zinvol om voor te lezen.

Er bestaan mogelijkheden om uw kind *zelf* het boek te laten lezen. Van veel bekende kinderboeken zijn multimediale versies verkrijgbaar (Youtube, Beeldbank Schooltv). Kijk bijvoorbeeld eens op www.bibliotheek.nl/prentenboek. Maak hier vooral gebruik van: ze bieden een mogelijkheid voor uw kind om het verhaal meerdere keren zelfstandig te lezen. Ook met een speciale voorleesper ('Anybook Reader') kan het kind zelf boeken lezen (www.anybookreader.com). Een soortgelijke pen is de Tiptoi met bijbehorende boeken (www.ravensburger.com/nl/tiptoi/index.html), zie hiervoor ook de foto op de voorkant. U kunt ook zelf een verhaal inspreken bij een sprekend fotoboek (<http://webwinkel.eelkeverschuur.nl>). Of kijk op www.voeljeboekje.nl om tastbare voorleesboeken te lenen.

10. Doe iets met het verhaal.

Na het voorlezen kunt u samen met uw kind iets met het verhaal doen. Enkele voorbeelden zijn:

- Maak er een(verf) tekening bij.
- Schrijf er samen iets over.
- Speel het verhaal na met materialen en (hand)poppen.
- Verzin een activiteit naar aanleiding van het verhaal. Ging de hoofdpersoon in het verhaal koekjes bakken? Bak dan samen jullie eigen koekjes.
- Maak een uitstapje